

HERDRUK Uitvraag van de Minister van Economische Zaken, van 24 februari 2026, kenmerk DGED-DE / 103986340, houdende de oproep om belangstelling kenbaar te maken voor deelname aan een *IPCEI Artificial Intelligence*

1. Oproep voor voorstellen

Dit is een oproep om uw belangstelling kenbaar te maken voor deelname aan een mogelijk Europees *IPCEI* (*Important Project of Common European Interest*, ofwel Belangrijk Project van Gemeenschappelijk Europees Belang) op het gebied van AI-technologie. Met deze oproep inventariseer ik welke belangstelling er bij bedrijven in Nederland is voor eventuele deelname aan een *IPCEI Artificial Intelligence* (*IPCEI-AI*). Ik benadruk dat dit slechts een inventarisatie is en niet een oproep om subsidieaanvragen voor concrete projecten op het gebied van AI in te dienen. Aan deze inventarisatie kunnen geen rechten worden ontleend. Ik zal aan de hand van deze vrijblijvende inventarisatie geen besluiten nemen die gericht zijn op rechtsgevolg.

1.1 Wat is een IPCEI?

Een IPCEI is een geïntegreerd Europees project dat bestaat uit meerdere nationale projecten van bedrijven en/of onderzoeksinstituten uit diverse EU-lidstaten. Deze projecten vullen elkaar aan, creëren synergie, en dragen aantoonbaar bij aan de doelen van de EU die noodzakelijk zijn om het doel van de IPCEI te bereiken. Wil een IPCEI-project kunnen slagen, dan gaat het dus niet alleen om de projecten die zich in Nederland aanmelden, maar zeker ook om het samenhangende geheel aan projecten uit andere lidstaten van de Europese Unie. Het IPCEI-project moet concreet, duidelijk en aantoonbaar bijdragen tot één of meer Uniedoelstellingen; een aanzienlijk effect hebben op het concurrentievermogen van de Unie, op duurzame groei, op het aangaan van maatschappelijke uitdagingen en/of waardecreatie in de hele Unie.

De Europese Commissie kan lidstaten, mits wordt voldaan aan de criteria uit de IPCEI-mededeling van de Europese Commissie, toestemming geven om meer steun te verlenen aan deze (directe) projecten dan onder de gebruikelijke staatssteunkaders, waardoor grote, grensoverschrijdende innovaties en infrastructuurontwikkelingen mogelijk worden gemaakt.¹ Het steunbedrag kan dan tot en met de pre-commerciële fase, oftewel de fase van eerste industriële toepassing, oplopen tot maximaal 100% van de onrendabele top.

1.2 Aanleiding

- Op 27 november 2024 hebben Europese lidstaten zich binnen de Joint European Forum for IPCEI verbonden aan het ontwerpen van een potentiële *IPCEI Artificial Intelligence*². Hierin wordt de intentie uitgesproken om gezamenlijk op te trekken in het werk aan een "continuüm van gefedereerde en gedistribueerde kunstmatige intelligentiediensten. Het IPCEI AI heeft als doel de volgende generatie AI-technologieën te ontwikkelen en te implementeren om een eerste ecosysteem voor kunstmatige intelligentie (AI) voor Europa te creëren, waardoor de EU-industrie toegang krijgt tot gefedereerde computerbronnen en open, herbruikbare en schaalbare AI-basismodellen"³.
- Ook de Berlin Declaration – Friends of Industry 2025 benadrukt het strategisch belang van kunstmatige intelligentie voor het versterken van de concurrentiekracht, productiviteit en technologische soevereiniteit van de Europese industrie. De verklaring roept op tot versnelde en gecoördineerde investeringen in AI, digitale infrastructuur en interoperabele ecosystemen, en benadrukt dat initiatieven zoals het IPCEI AI essentieel zijn om strategische afhankelijkheden te verminderen en Europees leiderschap in AI te realiseren.
- Sindsdien hebben de betrokken lidstaten, in nauwe afstemming met vertegenwoordigers van de

¹ Mededeling van de Europese Commissie. Criteria voor de beoordeling van de verenigbaarheid met de interne markt van staatssteun ter bevordering van de verwezenlijking van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (2021/C 528/02), hierna ook: IPCEI Mededeling.

² Voor verdere achtergrondinformatie over IPCEIs zie mede de volgende bronnen: Externe link:<https://www.bedrijvenbeleidinbeeld.nl/beleidsinstrument/i/ipcei>, Externe link:<https://www.rvo.nl/onderwerpen/ipcei> en Externe link:<https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/ipcei>.

³ 'Opinion of the Joint European Forum for Important Projects of Common European Interest', als aangenomen door de vergadering op hoog niveau van het Joint European Forum voor IPCEI op 27 november 2024. Zie Externe link:<https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/ipcei/joint-european-forum-ipcei/recommendations-other-deliverables>

Europese AI-sector en met de Europese Commissie, gezamenlijk in kaart gebracht hoe Europa haar krachten kan bundelen om zo te profiteren van opkomende technologische kansen en nieuwe posities van wereldwijd leiderschap en marktkracht op te bouwen. In de periode begin 2026 zullen de mogelijk deelnemende lidstaten aan de *IPCEI-AI* elk een vrijblijvende interessepeiling uitvoeren, op basis van een gezamenlijk ontwikkeld narratief in de vorm van een zogeheten waardeketen.

Deze kent als kernpunten:

- Gegevensverwerking, orkestratie, provisioning (incl. clouddiensten)
- Soevereine foundation modellen (LLM/LRM)
- Soevereine sectorspecifieke foundation modellen (SFM)
- Implementatie en werking van AI
- Open platform voor AI
- AI-diensten en sectorspecifieke toepassingen

Toelichting op de waardeketen wordt gegeven in hoofdstuk 1.4 van deze uitvraag.

De *IPCEI-AI* zal als subdoelen kennen:

- het voorbereiden op de volgende generatie van AI en cloud technologieën;
- de creatie van internationaal onmisbare Europese strategische *control points*;
- de versterking van de weerbaarheid van het Europese ecosysteem;
- het versterken van de koppeling met de eindmarkten;
- het oplossen van marktfalen.

1.3 Doel van deze interesse-uitvraag

De gezamenlijke activiteiten rond deze potentiële *IPCEI-AI* bevinden zich op dit moment in de ontwerpfase. In deze fase onderzoeken de lidstaten, zowel gezamenlijk als afzonderlijk de haalbaarheid van een *IPCEI-AI*. Daarbij brengen lidstaten potentiële nationale projecten in kaart, die gezamenlijk met nationale projecten uit andere lidstaten een integraal project dienen te vormen. Het doel is te komen tot een samenhangende set van projecten met een wederzijds versterkend effect, zowel voor Nederland als voor Europa.

In deze fase dienen lidstaten ook hun nationale budgetten te bepalen en beschikbaar te stellen. De kans dat de *IPCEI-AI* daadwerkelijk zal plaatsvinden is nog onduidelijk. Op dit moment zijn er geen financiële middelen voor Nederlandse projecten beschikbaar. Naast voldoende commitment van andere lidstaten, hangt directe deelname van de industrie ook af van de mate waarin de projecten voldoen aan geldende *IPCEI*-criteria.

Met deze interesse-uitvraag beoogt het kabinet inzicht te krijgen in welke concrete projectideeën er leven bij de Nederlandse AI-sector en aanpalende industrieën voor actieve deelname aan het *IPCEI-AI*-ecosysteem.

Bedrijven die geïnteresseerd zijn in deelname aan deze *IPCEI*, hetzij met een direct *IPCEI*-project, hetzij via aansluiting bij het bredere *IPCEI*-ecosysteem, en die door middel van concrete investeringen willen bijdragen aan de doelstellingen van dit initiatief, worden opgeroepen om hun belangstelling kenbaar te maken.

Het is van belang uw interesse nu kenbaar te maken. Doet u dat pas in een later stadium, dan is het niet meer mogelijk om nog onderdeel te worden van het geïntegreerde Europese project zoals dat op dit moment in verschillende lidstaten wordt vormgegeven. In deze fase verplicht u zich noch tot deelname aan een mogelijke Europese *IPCEI*, noch tot het aangaan van financiële verplichtingen. Ook de rijksoverheid verplicht zich met deze oproep niet tot het aangaan van verplichtingen. De kosten die u maakt in verband met deelname aan deze interessepeiling worden niet vergoed.

1.4 Technologische scope van deze IPCEI: naar wat voor projecten zijn we op zoek?

De technologische scope van de *IPCEI* omvat alle onderdelen van de waardeketen, van data tot toepassingen, die bijdragen aan een soeverein, veilig en interoperabel Europees AI-ecosysteem. Gezocht wordt naar projecten over die volledige AI-waardeketen: van dataverwerking, -orkestratie en veilige datatoegang via betrouwbare clouddiensten, via de ontwikkeling van soevereine foundation modellen (LLM's en LRM's) en sectorspecifieke AI-modellen, tot en met AI-deployment, operations en grootschalige toepassing in industrie en publieke sector. Daarnaast vallen projecten binnen de scope die bijdragen aan open en interoperabele AI-platforms, bij voorkeur gebaseerd op open source, waarmee vendor lock-in wordt voorkomen en samenwerking wordt gestimuleerd.

Projecten dienen ook aandacht te hebben voor overkoepelende aspecten zoals compliance met Europese wet- en regelgeving, cybersecurity en veiligheid, betrouwbaarheid en veerkracht van AI-systemen, energie-efficiëntie en duurzaamheid, maar ook brede toegankelijkheid en inzetbaarheid voor bedrijven van alle groottes, in het bijzonder het MKB.

Een meer gedetailleerde uitleg over de technologische scope kan gevonden worden op de website van de *IPCEI-AI*: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei/interessepeiling-ipcei-ai>

1.5 IPCEI – Grote ontwikkelingsprojecten met een pre-commercieel karakter op basis van innovatieve technologie ('direct participant')

In deze interessepeiling worden drie typen projecten in kaart gebracht. Allereerst gaat het om directe IPCEI-projecten. De Europese Commissie kan goedkeuring geven om overheidssteun te verlenen aan belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang⁴. Om deel te nemen aan een IPCEI, moet een project hoog innovatief zijn, aantoonbare Europese spill-overeffecten hebben en aansluiten bij de gespecificeerde waardeketen. Het dient bijzonder groot in omvang of reikwijdte te zijn en/of een zeer aanzienlijke technologische of financiële risicograad te hebben. Het ambitieniveau moet dermate hoog zijn dat de uitvoering zonder publieke financiering de projecten niet mogelijk zou zijn. Voor projecten die deel uitmaken van een IPCEI mogen overheden, mits voldaan wordt aan de criteria uit de IPCEI-mededeling van de Europese Commissie en goedgekeurd door de Europese Commissie, meer steun geven dan binnen de gebruikelijke staatssteunkaders, tot maximaal 100% van de onrendabele top (financieringsgat)⁵.

Projecten in deze categorie moeten allereerst voldoen aan de algehele criteria voor IPCEI-AI projecten. Dit houdt in dat het project:

- hoogst (disruptief) innovatief is;
- binnen Nederland uitgevoerd zal worden;
- valt binnen de onder 1.4 vermelde technologiedomeinen;
- past binnen de reikwijdte van het centrale narratief van de IPCEI-AI;
- nadrukkelijk bijdraagt aan het versterken en toekomstbestendig maken van de AI en cloud waardeketen in Europa, in aansluiting op het 8ra initiatief⁶;
- een aanzienlijk technologisch en financieel risico kent;
- een zodanig hoog ambitieniveau kent, dat uitvoering zonder publieke middelen niet mogelijk zou zijn;
- nadrukkelijk de mogelijkheid en bereidheid biedt tot samenwerking met Nederlandse en verdere Europese bedrijven, inclusief mkb;
- aantoonbare *spillovers* levert (samenwerking en kennisdisseminatie);
- Ook een significante eigen bijdrage vanuit de indiener(s) bedraagt;
- Volledig compliant is met EU-wetgeving.

Daarnaast geldt specifiek voor deze categorie projecten:

- typische omvang onrendabele top (gevraagde overheidsbijdrage):
- 5–50 miljoen euro per bedrijf (ontwikkelkosten en initiële kosten tot *EBITDA* positief fase);
- projectduur: 2 t/m 7 jaar (ontwikkelingsfase + opschalingsfase tot grootschalige productie);
- criteria uit de IPCEI-mededeling⁷, waarbij onder meer eisen worden gesteld aan onrendabele top/*Funding Gap*-analyse, marktfalen en *spill-over*effecten, die getoetst worden ten behoeve van de goedkeuring van de Europese Commissie van de door Nederland aangemelde projecten;
- de nadruk ligt vooral op de 'eerste industriële toepassing'. Het eindresultaat dient een product te zijn dat – idealiter grootschalig – in de markt gezet is;
- er dient sprake te zijn van een aantoonbaar marktfalen;
- er wordt voldaan aan het *Do no significant harm*-criterium;
- Zo min mogelijk verstoring van de markt;
- partijen hebben duidelijke zichtbaarheid en een sterke rol binnen de IPCEI AI-community voor wat betreft spill-over effecten en samenwerking.

1.6 Aansluiting op het Europese IPCEI-ecosysteem

Naast directe deelname aan IPCEIs wordt via deze interessepeiling onderzocht hoe het bredere IPCEI-ecosysteem ondersteund kan worden in het verlengde van de genoemde technologiegebieden. Voor middel- en kleine bedrijven kan een direct IPCEI-project uitdagend zijn, vanwege de stringente eisen en het tijdsbeslag dat gepaard gaat met het doorlopen van een Europees proces.

Deze interessepeiling is nadrukkelijk ook bedoeld om mkb *start*- en *scale-ups* vooruit te helpen. Dat past bij de inzet om beloftevolle Nederlandse mkb-bedrijven grote stappen te kunnen laten zetten en zo toonaangevende nieuwe toepassingen te ontwikkelen. Welke vorm een eventuele regeling zal hebben, zal pas bekend worden wanneer tot een formele projectuitvraag overgegaan wordt.

Daarbij onderscheiden wij een tweetal categorieën: Samenwerkingsprojecten onderzoek & ontwikkeling, en Business georiënteerde ontwikkelingsprojecten. Deze maken integraal onderdeel uit van IPCEI AI.

⁴ Mededeling van de Europese Commissie. Criteria voor de beoordeling van de verenigbaarheid met de interne markt van staatssteun ter bevordering van de verwezenlijking van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (2021/C 528/02).

⁵ Het volledige narratief is beschikbaar op Externe link: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei>

⁶ Externe link: <https://www.8ra.com/>

⁷ Zie ook het document, Externe link: https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/279cbfaf-49b1-4b90-b8f7-89d1f4a21eb3_en?filename=JEF_IPCEI_technical-guidance-calls.pdf dat de Europese Commissie heeft opgesteld met nadere toelichting van de vereisten

a) **Samenwerkingsprojecten onderzoek & ontwikkeling**

Naast de directe IPCEI-projecten zijn we ook op zoek naar samenwerkingsprojecten op gebied van onderzoek en ontwikkeling. Deze categorie is gericht op ondersteuning van (middelgrote) zeer veelbelovende onderzoek- & ontwikkelingsprojecten.

Projecten in deze categorie moeten allereerst voldoen aan de algehele criteria voor IPCEI-AI projecten. Dit houdt in dat het project:

- hoogst (disruptief) innovatief is;
- binnen Nederland uitgevoerd zal worden;
- valt binnen de onder 1.4 vermelde technologiedomeinen;
- past binnen de reikwijdte van het centrale narratief van de *IPCEI-AI*;
- nadrukkelijk bijdraagt aan het versterken en toekomstbestendig maken van de AI en cloud waardeketen in Europa;
- een aanzienlijk technologisch en financieel risico kent;
- een zodanig hoog ambitieniveau kent, dat uitvoering zonder publieke middelen niet mogelijk zou zijn;
- nadrukkelijk de mogelijkheid en bereidheid biedt tot samenwerking met Nederlandse en verdere Europese bedrijven, inclusief mkb;
- aantoonbare *spillovers* levert (samenwerking en kennisdisseminatie);
- Ook een significante eigen bijdrage vanuit de indiener(s) bedraagt.
- Daarnaast geldt specifiek voor deze categorie projecten:
- Het eindresultaat kan een *proof of concept* of *prototype* zijn;
- Voor het project vindt verregaande samenwerking plaats tussen bedrijven en/of kennisinstellingen;
- typische *R&D* projectomvang subsidieaanvraag: 5 – 20 miljoen euro;
- typische *R&D* projectduur: 4 jaar, eventueel oplopend tot maximaal 7 jaar;
- projectleden zijn betrokken bij de *IPCEI AI-community* voor netwerken en zichtbaarheid.
- Voldoen aan de Algemene groepsvrijstellingsverordening

b) **Business georiënteerd ontwikkelingsproject**

Met deze interessepeiling worden ook voor bedrijven revolverende vormen van steun onderzocht. Deze revolverende middelen beogen een onrendabele top van een financieringsconstructie af te dekken, samen met private financiers. Dit kunnen bijvoorbeeld financieringsconstructies zijn die al dan niet in combinatie met subsidie, op basis van zachte leningen tegen gunstige voorwaarden, of andere steunvormen gerealiseerd kunnen worden.

Voor projecten in deze categorie gelden de meeste algehele criteria voor de *IPCEI-AI*, die ook in de andere categorieën van toepassing zijn. Dit houdt in dat het project:

- hoogst (disruptief) innovatief is;
- binnen Nederland uitgevoerd zal worden;
- valt binnen de onder 1.4 vermelde technologiedomeinen;
- past binnen de reikwijdte van het centrale narratief van de *IPCEI-AI*;
- nadrukkelijk bijdraagt aan het versterken en toekomstbestendig maken van de AI en cloud waardeketen in Europa;
- een aanzienlijk technologisch en financieel risico kent.
- Daarnaast geldt specifiek voor deze categorie projecten:
- financiering op basis van revolverend karakter is van toepassing;
- nadruk ligt op ontwikkeling t.b.v. commerciële release. Eindresultaat van het project dient een marktgeraad product te zijn;
- een onrendabele top zonder overheidssteun niet uit de Europese financiële markt gefinancierd kan worden;
- een project bevat minimaal 10 miljoen euro aan private investeringen;
- maximale overheidssteun 10 miljoen euro per project;
- Looptijd maximaal 7 jaar;
- projectleden zijn betrokken bij de *IPCEI AI-community* voor netwerken en zichtbaarheid.

Of categorie b. binnen het Europees getoetste *IPCEI*-kader dient te vallen, of dat zij onderdeel kan zijn van het ander Europees staatssteunkader, zoals de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zal parallel en aansluitend aan deze uitvraag onderzocht worden.

2. Proces: hoe gaat het in zijn werk?

Het proces om tot een *IPCEI Artificial Intelligence* te komen, bestaat uit de volgende stappen:

2.1 Informatiebijeenkomst

Er zal een online informatiebijeenkomst georganiseerd worden om toe te lichten wat het *IPCEI* instrument inhoudt, welke projecten geschikt zijn, waaronder grote en kleinere projecten en hoe het beoogde proces zal verlopen. Tijdens deze bijeenkomst heeft u gelegenheid om vragen te stellen aan EZ en RVO. De bijeenkomst zal begin maart plaatsvinden. Zodra de exacte datum hiervoor bekend is

wordt u hierover geïnformeerd via de website van RVO: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei/interessepeiling-ipcei-ai>

2.2 Uw belangstelling kenbaar maken

U dient vóór woensdag 25 maart 2026 17:00 uw belangstelling kenbaar te maken. Dat doet u door uw inzending te mailen naar ipcei-ai@rvo.nl. Op de website <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei/interessepeiling-ipcei-ai> kunt u meer informatie vinden inclusief het formulier dat gebruikt dient te worden als onderdeel van de inzending.

Graag verzoeken we u de volgende ingevulde formulieren naar ons toe te zenden:

- Template projectplan interessepeiling IPCEI AI
- Begroting interessepeiling IPCEI AI
- Template Public Summary IPCEI AI

Hoe concreter deze formulieren ingevuld worden, des te beter kan worden beoordeeld of het project aansluit bij de doelstellingen van deze IPCEI en de daarvoor beschikbare regelingen. Op basis hiervan kan een betere inschatting worden gemaakt van de kansrijkheid van deelname aan deze specifieke IPCEI.

2.3 Overleg met andere Europese lidstaten

De informatie in de voorstellen wordt na de sluitingsdatum beoordeeld op, onder andere, de aansluiting op de beoogde overkoepelende Europese *IPCEI Artificial Intelligence*. Om tot een geïntegreerd Europees project te komen wordt met de ingeleverde informatie het gesprek aangegaan met andere lidstaten en bedrijven.

Op basis daarvan zullen onderling afgestemde projectuitvragen plaats vinden door de verschillende lidstaten, waaronder Nederland. Op dit moment is het streven dat dit medio 2026 plaats vindt.

In een vervolgstap zullen bedrijven, als het ingediende voorstel goed aansluit bij de gestelde criteria, gevraagd worden te participeren in een of meerdere Europese matchmakingsbijeenkomsten die in het kader van de opzet van dit *IPCEI-AI*-ecosysteem zullen worden georganiseerd door de coördinerende lidstaten en de Europese Commissie. Daarin kunt u potentiële samenwerkingspartners binnen andere deelnemende lidstaten vinden. Na de sluitingsdatum vormen we een beeld van welke belangstelling er bestaat voor IPCEI AI en hoe we het vervolgproces in gaan richten.

In deze fase organiseert de coördinerende lidstaat voor het IPCEI AI, in dit geval Duitsland, een Europees matchmakingsproces voor projecten die mogelijk voor IPCEI AI deelname in aanmerking komen.

U ontvangt na uw registratie een advies over verdere deelname aan het Europese matchmakingsproces.

Na het Europese matchmaking proces volgt, mits daartoe wordt besloten, de publicatie en openstelling van de subsidieregeling in de Staatscourant voor het indienen van een subsidieaanvraag.

Let op: deelname van de IPCEI AI zal alleen worden gerealiseerd als er voldoende belangstelling is vanuit de Nederlandse industrie en het kabinet tijdig middelen beschikbaar stelt voor een subsidieregeling. Op dit moment zijn er nog geen financiële middelen beschikbaar.

Vanuit het Ministerie van Economische Zaken wordt een interessebijeenkomst georganiseerd om de IPCEI AI toe te lichten. Meer informatie hierover kunt u vinden op de RVO website: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/ipcei/interessepeiling-ipcei-ai>

2.4 Indienen van een subsidieaanvraag en besluit daarover

Een oproep in de Staatscourant voor het indienen van een aanvraag (subsidieregeling) zal volgen wanneer er voldoende belangstelling is vanuit de industrie, er voldoende potentieel aanwezig is in de voor dit doel beoogde projecten en het benodigde budget beschikbaar kan worden gesteld. Daartoe zal de te ontwikkelen subsidieregeling voor projecten op het terrein van IPCEI Artificial Intelligence (IPCEI AI) worden opengesteld.

De subsidieaanvraag zal bestaan uit een gedetailleerde beschrijving van uw project met onderbouwde stukken zoals een financiële onderbouwing. Een mogelijk steunvoornemen voor uw project zal vooraf door de Europese Commissie worden getoetst op de geldende staatssteunregels. Elke lidstaat zal dat individueel en ongeveer gelijktijdig doen voor haar nationale projecten. Dit goedkeuringsproces bij de Europese Commissie vergt capaciteit van bedrijven en duurt minimaal enkele maanden en kan in sommige gevallen een jaar of langer in beslag nemen. Let op: op dit moment kan nog niet worden gegarandeerd of zo'n Europese *IPCEI* er ook daadwerkelijk gaat komen.

Na deze toets volgt het goedkeuringsbesluit van de Europese Commissie over het maximale steunbedrag dat een lidstaat per project kan toekennen. Dit wordt opgevolgd door een nationale beschikking op grond van de hiervoor genoemde nationale subsidieregeling. Na ontvangst hiervan kunt u met uw project aan de slag. Vooralsnog wordt nagestreefd dat dit moment in de eerste helft van 2027 zal plaatsvinden.

3. Toelichting

3.1 Voorwaarden en financiering

Wie kan zijn belangstelling kenbaar maken en informatie over zijn initiatief indienen?

Ondernemingen die in Nederland een project willen uitvoeren, kunnen informatie over hun initiatief indienen. Middelgrote en kleine ondernemingen worden nadrukkelijk ook uitgenodigd om hun belangstelling kenbaar te maken.

Wanneer starten en eindigen de activiteiten?

Om in aanmerking te komen voor subsidies mogen projecten nog niet gestart zijn. Interessant zijn projecten waarvan de zogeheten *final investment decision* nog niet genomen is, en die, mocht er een overheidsbijdrage voor beschikbaar gesteld kunnen worden, in de komende jaren hun *final investment decision* willen nemen en willen starten met de uitvoering van het project. Er bestaat een brede wens in Europa om de *IPCEI Artificial Intelligence* snel van start te laten gaan en tot meetbare resultaten te brengen. Geïnteresseerde partijen worden gevraagd in hun projectplannen nadrukkelijk aan te geven of de projecten aan deze criteria zullen kunnen voldoen.

3.2 Overwegingen of het zin heeft om aan een IPCEI Artificial Intelligence deel te nemen

Als u zich aanmeldt in reactie op deze interesse uitvraag, vraagt u geen subsidie aan, maar maakt u uw belangstelling kenbaar. Ik zal dan ook (nog) geen besluit nemen om wel of geen subsidie toe te kennen. Mogelijke besluiten om subsidie te verstrekken volgen in een later stadium. Mocht u interesse hebben om aan een eventuele *IPCEI AI* mee te doen, dan worden hieronder enkele overwegingen geschetst. Deze kunnen u helpen om een beeld te vormen of het zinvol is om u aan te melden:

U moet voor het project aannemelijk kunnen maken dat:

- er voldoende vertrouwen is in de technische en economische haalbaarheid;
- er voldoende vertrouwen is dat de deelnemers hun eigen aandeel in de projectkosten kunnen financieren;
- het project zonder overheidsbijdrage geen doorgang kan vinden vanwege een financieringskloof⁸, dit vereist voor directe deelnemers een gedetailleerde financiële onderbouwing van het project.

's-Gravenhage, 24 februari 2026

*De Minister van Economische Zaken,
namens deze,
plaatsvervangend directeur-generaal Economie en Digitalisering,
S.J. Holle*

⁸ Met de financieringskloof wordt het verschil bedoeld tussen de positieve en negatieve kasstromen gedurende de levensduur van de investering, contant gemaakt op basis van een passende disconteringsfactor waarin het rendement tot uiting komt dat de begunstigde verlangt om het project uit te voeren, met name gelet op de daaraan verbonden risico's.